NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
LUDOVIKA

Tájékoztató

a közigazgatási alapvizsga

tananyagát érintő változásokról

Budapest, 2022. július 15.

Tisztelt Vizsgázó!

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem (a továbbiakban: NKE) jogszabályban rögzített feladata, hogy a közigazgatási alapvizsgához kapcsolódó ismeretanyagot időközönként hatályosítsa. A közigazgatási és az ügykezelői alapvizsgáról szóló 174/2011. (VIII. 31.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja kimondja, hogy az NKE feladata a közigazgatási alapvizsga követelményrendszerét, országosan egységes oktatási programját, tananyagát és a követelményrendszeren alapuló írásbeli vizsgakérdéseit kifejlessze, valamint szükség szerint – különösen, amennyiben a jogszabályi változások indokolják – aktualizálása.

A jogszabályi kötelezettségen alapuló hatályosítást, a tananyag átdolgozását a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Közigazgatási Továbbképzési Intézete (a továbbiakban: NKE KTI) a 2022. július 01-jéig kihirdetett jogszabályok alapján zárta le. Az NKE KTI fontosnak tartja, hogy a tisztviselők ismereteiket a hatályosított tananyag alapján sajátítsák el, és a 2022. őszi vizsgaidőszak folyamán már a tankönyv lezárása, korábbi hatályosítása óta bekövetkezett jogszabályi módosulások is megjelenjenek a tananyagban, s egyben a számonkérés alapját is képezzék.

A tananyag-kiegészítő dokumentumban minden jelentősebb, az adott fejezetcímen belül végrehajtott módosítást az oldalszám és a bekezdés feltüntetésével, vastagon kiemelve jelöltünk. Az új, hatályos szövegrészeket pirossal szedtük, míg a hatályát vesztett részek fekete áthúzással szerepelnek. Az egyes módosítások indoklásait dőlt betűvel, az adott módosított szövegrészt követően rögzítettük.

A tananyag-kiegészítő dokumentum kibocsátásával az NKE KTI segítséget kíván nyújtani, hogy a közigazgatási alapvizsgára Ön a lehető legnaprakészebben tudjon felkészülni.

Eredményes felkészülést és sikeres vizsgát kívánunk!

Budapest, 2022. július 15.

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Közigazgatási Továbbképzési Intézet

2. MODUL: KÖZIGAZGATÁSI ALAPISMERETEK

2.1.2.1. A központi szervek csoportosítása
42. oldal:

Ezek a következők:
a Kormány;
a minisztériumok;
~~a Miniszterelnöki Kormányiroda;~~
a kormányzati főhivatalok;
a központi hivatalok;
az autonóm államigazgatási szervek;
az önálló szabályozó szervek;
a rendvédelmi szervek és a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat.

Központi kormányzati igazgatási szervek	Különleges jogállású szervek	Rendvédelmi szervek
• Kormány, • ~~Miniszterelnöki Kormányiroda,~~ • minisztériumok, • kormányzati főhivatalok, • központi hivatalok	• önálló szabályozó szervek, • autonóm államigazgatási szervek	• rendvédelmi szervek • Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat

A központi szerveken belül megkülönböztetjük a központi kormányzati igazgatási szervek körét, ezek a Kormány, a minisztériumok, ~~a Miniszterelnöki Kormányiroda,~~ a kormányzati főhivatalok, a központi hivatalok.

Indoklás: a Miniszterelnöki Kormányiroda jogállása megváltozott. A 2022. évi II. tv. 2. §-a alapján önálló közigazgatási szervi jogállása megszűnt, a Miniszterelnöki Kabinetiroda részévé vált. Ennek megfelelően a Kit.-ben foglalt felsorolásból is hatályon kívül helyezték (2022. évi IV. tv. 208. §).

2.1.2.3. A minisztériumok
44. oldal:

A **minisztérium** a miniszter munkaszerve, amely a Kormány irányítása alatt álló különös hatáskörű államigazgatási szerv. Azt, hogy hazánkban milyen minisztériumok működnek, a Magyarország minisztériumainak felsorolásáról~~,~~ ~~valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról~~ szóló ~~2018. évi V.~~ 2022. évi II. törvény tartalmazza. A **miniszter** vezeti a minisztériumot; e feladatkörében irányítja az államtitkár és a közigazgatási államtitkár tevékenységét, valamint dönt a hatáskörébe utalt ügyekben. Azt, hogy egy adott miniszternek konkrétan milyen feladatai és hatáskörei vannak, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló ~~94/2018. (V. 22.)~~ 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet ~~a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről kormányrendelet~~ állapítja meg.
A minisztériumok közül a miniszterelnök ~~politikai~~ munkaszervezeteként működik a Miniszterelnöki Kabinetiroda. A Miniszterelnökség többek között a közigazgatási minőségpolitikáért és személyzetpolitikáért felelős. Nem minisztériumi jogállású,

de szervezeti felépítését tekintve a minisztérium felépítését követi a miniszterelnök kormányzati igazgatási munkaszervezeteként működő Miniszterelnöki Kormányiroda, amely nem önálló közigazgatási szerv, hanem a Miniszterelnöki Kabinetiroda része.
Hazánkban úgynevezett **klasszikus minisztériumi struktúra** működik. Ennek lényege az, hogy a minisztériumban **a politikai és a szakmai** vezetőket egyaránt megtaláljuk. A politikai réteghez tartozik legfőképpen a miniszter, az államtitkár, míg a szakmaihoz tartozik a közigazgatási államtitkár, a helyettes államtitkár, valamint a minisztérium tisztviselői állománya.
2022-ben létrehozott új, sajátos politikai felsővezetői tisztség **a miniszterelnök politikai igazgatója**. A politikai igazgató általános politikai, külpolitikai és közpolitikai, valamint társadalom-, gazdaság- és egyéb szakpolitikai kérdésekben tanácsával, illetve véleményével segíti a miniszterelnök és a Kormány tevékenységét és döntéseinek előkészítését. A politikai igazgató tevékenységét a Miniszterelnöki Kabinetiroda segíti.
A **minisztérium** felépítésének legfontosabb elemeit a Kit.-ben találjuk meg. Azt, hogy konkrétan egy minisztériumban milyen főosztályok, osztályok stb. vannak, a miniszter által normatív utasításban meghatározott **Szervezeti és Működési Szabályzat** tartalmazza (SzMSz).

Indoklás: az új kormányzati szerkezetet kialakító jogszabályok alapján indokolt módosítások. A politikai igazgatóra elsősorban a Kit. 13/A. §-a és 29/A. §-a vonatkozik.

46. oldal:

A közigazgatási személyzetpolitika kiemelt szereplője a ~~Miniszterelnökséget vezető miniszter,~~ ~~de ugyanez mondható el a Miniszterelnökség **közigazgatási államtitkáráról** is~~ kormányzati személyügyi igazgatás központi feladatait ellátó szerv, azaz a Miniszterelnöki Kormányiroda. A törvény értelmében ugyanis a kormányzati főhivatal és a központi hivatal élén álló vezetői és helyettesi, illetve a kormányzati igazgatási szervek főosztályvezetői, illetve osztályvezetői megbízásra javasolt személyek~~ről~~ ~~az adott minisztérium közigazgatási államtitkára tájékoztatja a Miniszterelnökség közigazgatási államtitkárát, aki a javasolt személlyel szemben a tájékoztatást követő tizenöt napon belül kifogással élhet~~ kapcsán a kormányzati személyügyi igazgatásra kijelölt szerv vezetője kifogással élhet, és a kifogásolt személy nem lesz kinevezhető a javasolt tisztségre.

Indoklás: az új szabályok a Kormányirodának még jelentősebb szerepet adnak a közigazgatási személyzetpolitika kapcsán. Lásd: 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 8. §, Kit. 242-243., 246-246/A. §, 263. §.

A helyettes államtitkár
46. oldal:

A helyettes államtitkárt a miniszter javaslatára a miniszterelnök határozatlan időre nevezi ki, a kinevezés feltételei ugyanazok, mint a közigazgatási államtitkár esetében. A miniszter javaslatát a ~~Miniszterelnökség~~ kormányzati személyügyi igazgatásra kijelölt szerv vezetője véleményének kikérést követően a Miniszterelnöki Kormányiroda közigazgatási államtitkára útján terjeszti a miniszterelnök elé. A ~~Miniszterelnökség közigazgatási államtitkára~~ kormányzati személyügyi igazgatásra kijelölt szerv vezetője a javaslat megküldésétől számított tizenöt napon belül kifogással élhet. ~~vagy továbbítja azt a miniszterelnöknek. A helyettes államtitkárok kinevezésének folyamatában tehát vétójogot gyakorol a Miniszterelnökség közigazgatási államtitkára.~~

Indoklás: az új szabályok a Kormányirodának még jelentősebb szerepet adnak a közigazgatási személyzetpolitika kapcsán. 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 8. §, Kit. 234. §.

47. oldal:

2.1.2.4. A Miniszterelnöki Kormányiroda~~:~~

A miniszterelnök kormányzati igazgatási munkaszervezeteként, a Miniszterelnöki Kabinetiroda részeként működő ~~különös hatáskörű központi államigazgatási~~ szerv, ~~amelyet a miniszterelnök közvetlenül irányít,~~ amelynek élén ~~pedig~~ közigazgatási államtitkár áll, akit az általános politikai koordinációért felelős miniszter a miniszterelnök útmutatása szerint irányít. Szervezeti felépítését és vezetését tekintve sokban hasonlít a minisztériumra. A miniszterelnök határozza meg a Kormány általános politikáját, és irányítja ennek végrehajtását, amelyet vagy közvetlenül vagy a Miniszterelnöki Kormányiroda közigazgatási államtitkára útján végez.

Indoklás: az új kormányzati szerkezetben a Kormányirodát integrálták a Kabinetirodába. 2022. évi II. törvény 2. §, Kit. 16. §, 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 5. §.

2.2.1.1. Személyzeti igazgatás
56. és 57. oldal:

~~A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet ezt a centrum-szerepet a közigazgatási minőségpolitikáért és személyzetpolitikáért felelős miniszterhez – jelenleg ő a Miniszterelnökséget vezető miniszter – telepíti, aki előkészíti és végrehajtja a közigazgatási minőségpolitikát, ennek részeként kidolgozza a közigazgatás minőségpolitikai elveit. A Miniszterelnökséget vezető miniszter mellett kiemelkedő szerepe van a belügyminiszterek is, ugyanis a közszolgálati életpálya kidolgozásáért 2014 júniusától a belügyminiszter felel. Ennek keretében~~
~~• előkészíti a közszolgálati tisztviselők kiválasztási, képesítési, képzési, továbbképzési, minősítési, teljesítményértékelési, előmeneteli, illetmény- és felelősségi rendszereivel kapcsolatos szakmai koncepciót,~~
~~• kidolgozza a személyügy területén kiadásra kerülő módszertani útmutatókat,~~

~~• gondoskodik a kormánytisztviselők és vezetők teljesítményértékeléséről, továbbképzéséről és a vezetői utánpótlásképzésről. A személyzeti igazgatás alakításának harmadik fontos szereplője a Miniszterelnöki Kormányiroda (a továbbiakban: Kormányiroda). A Kormány a kormányzati személyügyi igazgatás központi feladatait ellátó szervnek a Kormányirodát jelölte ki. A Kormányiroda ennek keretében gondoskodik a kormányzati igazgatási szervek létszámgazdálkodásának központi működtetéséről, közreműködik a Kormány munkáltatói feladatainak ellátásában, valamint vezeti az Álláshely Nyilvántartó Rendszer részét képező álláshely-nyilvántartást és a jogosultságkezelési nyilvántartást.~~

A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendeletben a Kormány a kormányzati személyügyi igazgatás központi feladatait ellátó szervként, valamint a személyügyi központ feladatait ellátó szervként a **Miniszterelnöki Kormányirodá**t jelöli ki. A Kormányiroda személyügyi központként ellátja a jogszabályban meghatározott feladatokat a Kit., valamint a Küt. hatálya alá tartozó szervek és az e szerveknél foglalkoztatottak tekintetében (így például működteti a teljesítményértékelési rendszert vagy a toborzási adatbázist). A Korm. rendelet úgy fogalmaz, hogy a Kormányiroda ezeket a személyügyi központként jogszabályban meghatározott szolgáltatásokat további közszolgálati alkalmazottak számára is biztosíthatja (így például a NAV szjtv. vagy a Kttv. hatálya alá tartozó szervek és foglalkoztatottak számára is). A Kormányiroda személyügyi igazgatási feladatainak körében elsősorban gondoskodik a kormányzati igazgatási szervek létszámgazdálkodásának központi működtetéséről, közreműködik a Kormány munkáltatói feladatainak ellátásában, valamint vezeti az Álláshely Nyilvántartó Rendszer részét képező álláshely-nyilvántartást és a jogosultságkezelési nyilvántartást.

Indoklás: 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 8. §, 74. §.

60. oldalon található táblázat első sora:

A közigazgatási tisztviselők csoportosítása		
A központi és területi kormányzati igazgatási szerveknél dolgozók (Kit.)	• kormánytisztviselők	A minisztériumokban (mint pl. Belügyminisztérium), ~~a Miniszterelnöki Kormányirodában~~, a kormányzati főhivatalokban (mint pl. Központi Statisztikai Hivatal), a központi hivatalokban (mint pl. Oktatási Hivatal), a fővárosi és megyei kormányhivatalokban, illetve járási hivatalokban dolgozó kormánytisztviselők

Indoklás: Indoklás: az új kormányzati szerkezetben a Kormányirodát integrálták a Kabinetirodába.

3.1.3.3. A Tanács
135. oldal:

Minden tanácsi formációnak létezik nem hivatalos és a gyakorlatban széleskörűen ismert és alkalmazott elnevezése, és ismertetésük során zárójelben megadjuk a magyar terminológiában használt rövidített elnevezésüket is.
A formációik listáját az Európai Tanács határozza meg minősített többséggel, de létezik két tanácsi formáció, amely kiemelt jelentőségéből adódóan nevesítve lett a Szerződésekben, mégpedig az **Általános Ügyek Tanácsa** (ÁÜT) és a **Külügyek Tanácsa** (KÜT).
Az Általános Ügyek Tanácsának tagjai többnyire a tagállami kormányok Európa-ügyi miniszterei, míg a Külügyek Tanácsa általában a külügyminiszterek részvételével ülésezik. Magyarországot az Általános Ügyek Tanácsában az Igazságügyminisztérium (bizonyos témákért a Külgazdasági és Külügyminisztérium illetve ~~Innovációs és Technológiai Minisztérium~~ Technológiai és Ipari Minisztérium a felelősek), míg a Külügyek Tanácsában a Külgazdasági és Külügyminisztérium képviseli. Az említett két konfigurációval együtt jelenleg tíz tanácsi formáció létezik, amelyek a következők:
Az egyik legfontosabb a **Gazdasági és Pénzügyi Tanács** (ECOFIN), amely egyike a legrégebbi tanácsi formációknak, és havonta legalább egy alkalommal ülésezik. Magyarországot a Pénzügyminisztérium élén álló tárcavezető képviseli a testületben. Az ECOFIN legfontosabb feladata a **gazdaságpolitikai koordináció** megvalósítása és a tagállamok költségvetési politikáinak figyelemmel kísérése. Ezenkívül az ECOFIN hozza meg az euróra vonatkozó döntéseket is, ilyen esetekben azonban kizárólag az euróövezethez tartozó tagországok képviselői vesznek részt a szavazásban.
A bel- és igazságügyi együttműködésre vonatkozó jogalkotás és döntéshozatal egy másik tanácsi formáció, jelesül a **Bel- és Igazságügyi Tanács** (BIÜT) feladata. Magyarországot ebben a tanácsi konfigurációban belügyi napirendeknél a mindenkori belügyminiszter, igazságügyi kérdéseknél pedig az igazságügyi miniszter képviseli. A BIÜT ülései általában kétnaposak, ahol első nap belügyi, a második nap pedig igazságügyi témaköröket tárgyalnak a miniszterek. A BIÜT általában havonta egyszer ülésezik.
Sokrétű és összetett kérdésekkel foglalkozik a **Foglalkoztatási, Szociálpolitikai, Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Tanács** (EPSCO). Az EPSCO-ban a magyar képviseletet a Technológiai és Ipari Minisztérium, a Belügyminisztérium, vagy az Igazságügyi Minisztérium ~~Emberi Erőforrások Minisztériuma, az Innovációs és Technológiai Minisztérium vagy a Családokért felelős tárca nélküli miniszter~~ biztosítja a portfóliótól függően miniszteri vagy államtitkári szinten.
A **Versenyképességi Tanács** (VKT) nevéből is adódóan az EU működése szempontjából kiemelkedően fontos versenyképességi kérdéseket (belső piac, ipar stb.) tárgyal. Hazánkat ebben a formációban szintúgy az ~~Innovációs és Technológiai Minisztérium~~ Technológiai és Ipari Minisztérium képviseli.
Nem elhanyagolható jelentőségű a **Közlekedési, Távközlési és Energiaügyi Tanács** (TTE) szerepe sem, amelyben Magyarországot az ~~Innovációs és Technológiai Minisztérium~~ Technológiai és Ipari Minisztérium vezetője reprezentálja.
A **Mezőgazdasági és Halászati Tanácsban** (AGRIFISH) Magyarországot az Agrárminisztériumot vezető miniszter képviseli. Az AGRIFISH foglalkozik –

egyebek mellett – az EU közös agrárpolitikájának működtetésével kapcsolatos kérdésekkel.
Ugyanígy egyre növekvő jelentősége van a **Környezetvédelmi Tanácsnak** (ENV), ebben a formációban is az Agrárminisztérium képviseli Magyarországot, mégpedig államtitkári szinten.
Végül meg kell említeni az **Oktatási, Ifjúsági, Kulturális és Sportügyi Tanácsot (EYCS),** amelyben a Kulturális és Innovációs Minisztérium, a Belügyminisztérium vagy a Honvédelmi Minisztérium jeleníti meg a magyar érdekeket. ~~Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) kompetenciáit érintő **Oktatási, Ifjúsági, Kulturális és Sportügyi Tanácsot** (EYCS), amelyben általában az adott szakterületért felelős államtitkár jeleníti meg a magyar érdekeket.~~

Indoklás: *2022. évi II. törvény Magyarország minisztériumainak felsorolásáról, valamint a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet***.**